

הלוות ברכות סימן נג

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק יא]

יאמרונו על-כל-פניהם שלשה פטוקים¹⁸⁾ מפסיק קדמיה ויוכל הש"ץ לומר קדיש, כי בלאו כי אין לומר קדישו¹⁹⁾.

(ז) ואם המש"ץ לבדו יאמר את הפטוקים [כשש עשרה], כתוב לקמן (ס"י נד ס"ק ז) שמועיל, וראה מה שכתבנו שם ס"ק ט וסי'נה ס"ק ח.

(ח) וכן כתוב לקמן (ס"י תקפא ס"ק ד) ולקמן (ס"י רלד ס"ק ח) כתוב שיאמר קודם הקדיש איזה מומור, ולקמן (ס"י נה ס"ק ב וסי' תרכא ס"ק י) כתוב שיאמר כמה פטוקים או איזה מומור.

(ט) אמנם לקמן (ס"י נה ס"ק ב) כתוב שדעת הטיז שמספיק שייהיו עשרה בקדיש אפיקל שלא היו בשעת אמרית פטוקי דומהה, והוא הדין בתפלת ערבית ובקדיש שלאחר הלימוד, והביא שהמג"א והגרא"א חולקים על זה, ולכן הסכימו האחוריים שיש לומר פטוקים קודם הקדיש, אלא שישים שהמג"א כתוב שלענן פטוקי דומהה ותפלת ערבית גם המג"א מודה לט"ז שמספיק שייהיו עשרה בשעת הקדיש. וראה מה שכתבנו לקמן שם, וסי' רלד ס"ק ח.

[ביה"ל ד"ה און לבון]

ונען בחדירותם שמשמעותם בקה²⁰⁾.

(י) ובמשנ"ב לעיל (ס"י נא ס"ק ח) כתוב שモתר לבך אשר יציר אפיקל באמצע הפרק, ובביה"ל שם (ס"ד ד"ה ציר להור) רוחה את מה שכתב החוי אדם שכברכה זו יכול לבקר אחר התפילה, כיוון שאולי יצטרך אז עוד הפעם לנקייו ותתבטל הברכה. וסימן שם שטוב שימוש מלברך אותה עד בין הפרקים.

[משנ"ב ס"ק ב]

כפי מונעים על-ירידיה טוב מישןאל²¹⁾.

(ט) וכען זה כתוב לקמן (ס"י תקפא ס"ק י) שהמסיע לשילוח ציבורו שאינו הגון כאילו גחל טוב מן הקhal ועתיר לוון את הדין. עוד כתוב שם, שהייחוד בעצמו שאינו בקי מאי וודע לשמר אפיקל משוגגה, אין לו להבניט את עצמו בעבודת השם, ואם איינו וראי והגון ובקי, אין ממותינותם לו בשאר העונשים אלא גובים מיד.

[משנ"ב ס"ק יג]

וראי שיחיו בגדי ש"ץ ארכיים, שלא יראו נגלו²²⁾ וכו', כי בא דאייא ראיוי ותקון פיו²³⁾.

(ט) בדעתה, אף במקום שדרךאנשי המקום לעמוד בגאליט מגולות לפני הגודלים, בגין ארונות החומות מוד שכתב לקמן (ס"י צא ס"ק יג) שבמkommenות אלו מותר להתפלל קר, שאם לא כן אף שאר בני אדם אסורים להתפלל קר וכמו שכתב הרוש"ש.

ולענין התעופות הש"ץ בטלה, כתוב לעיל (ס"י ייח ס"ק ח) שבכ"ה העובר לפני התיבה ציר להתעוף, ואף האומר קדיש יותם לפני התיבה יתעוף מפני כבוד העזיבתו. והחוו"א הורה (ארחות רבען ח"א עמ' נ) שלילich ציבור הלבוש מעיל קצר ציר להתעוף בטלית, והלבוש מעיל ארוך אינו ציר.

(ט) ובשיש שני מועדים לש"ץ, אחד תלמיד חכם אך רותק לכsea גלגולים והשנין אינו תלמיד חכם אך עומד על רגליו, וראה לקמן (ס"י צד ס"ק כד) שכתבנו בשם הגרא"ש אלישיב שיש להעדר את העומד על רגלו [וראה בשעה ע"כ ס"ק טו, שפסקול זה אינו מעיקר הדין].

[משנ"ב ס"ק יד]

מכל מקום יש לח"ש לקובל להושיב בית דין על בקה²⁴⁾.

(ט) ואם לאחר שמנינו אותו יצא עליו רינן שנתרפס עם הכותית וכורו, המשך בעמוד הבא

[ביה"ל ד"ה אמר 'בחור שאמרו']

דעות מי שלא ברכ קום קאכילה לא וברוך אפריך²⁵⁾. ולענין שתי ברכות הסמכות, כתוב במשנ"ב לקמן (ס"י רטו ס"ק ג) להלך בין ברוך שאמר' וישתבח', שאסור להפסיק בין ברכת הנהנין לפניה ולאחריה נחשבות כשתי ברכות הסמכות, שמותר להפסיק ביןיהן, ולכן אין נחשבות כשתי ברכות הסמכות, לרפי זה יש לדון فيما שהביא כאן ראייה מברכת הנהנין (שיה הילכה אורת ד).

[ביה"ל ד"ה וקצת פטוקי דומהה]

ככון אפריך ליהו עוד הפעם על-כל-פניהם מהלה לדוד קום ישתבח, כדי שיקיה להזכיר על פה לחה²⁶⁾.

(ט) וזה שהשהייה אינה נחשבת להפסיק, וכך שכתב במשנ"ב להלן (ס"ק ז), מ"מ הפסיק הוא מצד ברכת אשר יציר, וכך שמשמעו בgent ורדים. ומ"מ מלשונו שכתב "בכון אחר כך וכו'", ממשמעו שאינו מעיקר הדין, אלא כמו שכתב במשנ"ב להלן (ס"ק ה) שכון שהברכה היא על פטוקי דומהה, אין ראייה הפסיק בין לדין הברכה האחרונה שלהם. ועוד, שאם היה זה מעיקר הדין, לא היה מועיל לומר שב תמהלה לדוד, וכך שכתב ביה"ל לעיל (ד"ה אמר 'ברוך שאמר') שאם יצע ידי חובה אמרית פטוקי דומהה, לא מועיל לאומרם שוב.]

[משנ"ב ס"ק ח]

ומכל-שבן לענין תפlein דמקפר לבך עליון בין הפנקיסים²⁷⁾.

(ט) ולענין הנחת תפleinין לפני ברכת גאל ישראל, כתוב לקמן (ס"י ס"ו ס"ק מו) שאסור לומר 'ברוך שם כבוד' וכו' שנוהגים לומר אחר ברכת 'על מצות', וגם בכון שלא יברך כי אם ברכת להניח, ושילון האם בבנן הפטוקים של פטוקי דומהה יברך 'על מצות', וכן להלן האם ייחה מותר לומר 'ברוך שם כבוד' וכו'. והפטוקים שנוהגים לומר בשעת עטיפת הטלית והונחת תפleinין, כתוב הגרא"ח קינבסקי (אשר ישראלי פטיז הע' בר) שאין לאומרים באמצעות פטוקי דומהה.

[משנ"ב ס"ק ז]

די לאו הכי גם זה אסורה²⁸⁾.

(ט) ובטעם הדבר שאין לבך עליה אחריו ישתבח, כתוב בשור"ת אגרות משה (אר"ח חיד סי' ז) שהוא בקנס על מה שהתקבון להפסיק בחינם.

[משנ"ב ס"ק ח]

ביכול להפיכת שם ולברך²⁹⁾.

(ט) ובדין המפסיק לדבר מוצה בין ישתבח' ליוצר, כתוב הרמ"א לקמן (ס"י נד ס"ג) שכשיזוזו הש"ץ להתפלל יאמר מקצת פטוקי דומהה כדי שיוכל לומר עליהם קדיש, אבל כאן כיון שהשהייה מועצת היא, כתוב המשנ"ב שם (ס"ק יב) שאין צריך לחזור ולומר פטוקים.

[משנ"ב ס"ק י]

ירוביל להמתין حقץ שלעה³⁰⁾.

(ט) ומה שכתב "חצ' שעה", ביארו המג"א (ס"ק ה) והוש"ע הרב (ס"ג) שהוא דישיעור שיש בו כדי לומר את כל פטוקי דומהה מברוך שאמר' עד ישתבח', ולהלובי שרד (על המג"א שם) כתוב שחייב שעה הוא בדורא, אמנים האר"ר (ס"ק ד) כתוב [בשם מהרי' ל] שימורין חצ' שעה יותר. ולשון הקירוש"ע (ס"י טו ס"א) עד קרוב לחצ' שעה ולא יותר.

יום ה' ט' חשוון תשע"ו - (י"א חשוון חזרה שישי שב"ק)

הַלְכָות בְּרִכּוֹת סִימָן נג

שָׁאַמֵּר, *וְקִצְתָּפֶסְקוֹי (ב) דָזְקָרָה: ג (ה) *גַּאֲנִין לְבָרָךְ עַל עַטְפִּית (ו) אַיצִית בֵּין פְּסֻקִי דָזְמָרָה (ז) [א] לְיִשְׁטָבָחַ
אַלְאָ (ז) בֵּין יִשְׁטָבָחַ לְיוֹצָר (ע) קְפָן סִינָן דָר שָׂעִיף (ח) הַגָּה (ח) מִיהָה, הַשְׁלִיחָמִצְבָּרוּ אָם לְאַבְנָה לוֹ טָלִית תְּחִלָּה,
יִתְעַטֵּף בְּאַיצִית קְדֻם שִׁיחָחוּל יִשְׁטָבָחַ קְדִיר שָׁאַמֵּר הַקְדִישׁ מִיד אַחר יִשְׁטָבָחַ וְלֹא יִפְסִיק (כָּלִיבָן ס' ח). וְכֵן אָם אַיִן מִנּוּ
בְּבִיטַחַבְנָת (ט) יְקִפְנִין (ז) [ז] הַשְׁלִיחָמִצְבָּרוּ עַם יִשְׁטָבָחַ (ט) (ז) וְיִשְׁתַּקְעֵד שִׁיכָּבוֹא מִנּוּ וְיִאָמֶר (יא) יִשְׁטָבָחַ וְקִדְשָׁ
(מהורייל): **ד** דְשְׁלִיחָמִצְבָּרוּ (יב) אַרְקִיךְ שִׁיחַה (ו) הַגָּנוּ. וְאַיְזָה הַגָּנוּ, שִׁיחָה בְּרִיקָן (יד) מַעֲבָרוֹת, (טו) וְשְׁלָא

שערית תשובה

מ"א: (ט) ושתק. פ"י שלא יפסיק בדרכו, ויזל למקתין חצ' שעם ישתחב, מקר'ם מין. וכותב מא נאל אנטפלו שחה מקחת נסס כדי לזכור כללה א"ז לחזר לרשות:

באור הלבנה

שללה בקר קם האכילה לא בקר אחר-כך⁽¹¹⁾ (מכפמג'). וושוט דהו קידין בקבנין של פטנייה ושל אחותינו דמלל: * וקצת פסנדיי דומנה. גם בעקרוריינטנים בשם גנטה צויררים: כי שפנקה לאחיה קום ישפה, וכן אחים-כך ליהו עוד הפעם על-כל-טנאים לרשותם לזרוד קום ישפה, ברי שייניה לברכה על מטה לחול⁽¹²⁾: * אין לך רה. עזען במשנה ברורה כמה שפנקנו לעין בין הפוךנים, הוא מהדושי ר' אקייא איזר בישם הכלובש: ואיך שלבסטוף חביב דצווין עליון, וכן במשניאדים כתוב דעתית נזקינו ביל ברכות עד לאמר שפנקה שיטמש בו ווקהה, עין ספר ברבי-זעיריך וכן בפסר פאנ-גבנורים שהסבירו קון לרץיא, כי קצאו תשקה בפונשטי לדורם מבענין צויננס: עין חמץ אלט שטטפק נזהה⁽¹³⁾. על-כן מי שהשוך לאקבי באטען הפרק של

הפלין דמותו לבן עליון בין הנקומים¹³, ובפרט אם (ג) הוא רבעים ומתחבש לישב בלא טלית ותפלין: (ו) ציצית. והוא קרי לענין תפלה, אלה ובה: (ז) בין לשטחנה ליוואר. כל זה הוא רבעים ומתחבש לישב בלא קהה לו מגדם, דיא לא קהה גם זה אסורה¹⁴, וזהו שצין רבק"א עזען לקפן וכו': (ח) מיהו, השליח' צבור וככבר. גאנאי (1) הוא לאצבור להמתין עליי בין ישטחן קאי על ישטחן, על-פין יתעתף פבר בטלית (2) והוא סדין בתפלין (ט) וירקך. אך אם לא הקייא לו הטלית עד לאחרו שטחן קום שאמר קדריש, (ט) יכול לנטיחת שם ולברך¹⁵ ומקהל ימפניו, הואיל ואיך אשר בלאו ה כי, וכמו שיטבאר לקפן בסוף סיקון נד בהז"ה, עין שם: (ט) ימטען השליח' צבור אמר ישטחנה מדי: (י) ווישתק. פרוש, שלא (ימ) יפסיק בדיבורו, (ו) הקידר יאמר ישטחנה מדי, וכן בשיטתה אם צמ"ר פסוקו זומנה קום השליח' צבור אמר ישטחנה מדי: (ו) ווישתק. וביריעבד אם (ו) גמור גמ' וויל למתחמי עצי שעשרה¹⁶ עם ישטחנה, ואפלו שעשה מא מתח אנס בפי לגמור גלחה אין און צוריק לחזור לאש: (ו) יישטחנה בקדיש. ביריעבד אם (ו) גמור גמ' בין ברכת ישטחנה ואחר-כך בא מנגנון, יאמרוינו על-כל פנים שלוש פסוקים¹⁸ מפסוקי זומנה וויל הש"ץ לומר קדריש, כי בלאו ה כי אין לומר קדריש¹⁹ בין שליא קי בעת אמירת קצת פסוקי זומנה עלי בקולה על בן שנאתה, ואמרו ח"ל: זה שליח' צבור שאלינו קגון. ופסוקרים האוריינט אנד בגודל גנות המקומות שליח' צבור שאינו קגון, וכן אמי שליח' צבור שאלינו קגון. (ג) קגון. וכן אמי שליח' צבור שאנו רגלוינו²², ובקנס לביית-הכנסת רואשן וצא אפרון. ולא שטיחה טפש וסכל, אלא שטיחה יכול לזרב בעסקו החקל וכי מה שאריך. טוב להדר אחר הש"ץ צדיק בן צדיק, כי איןו זומנה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשב. ומה שטחנה קרא"ש שאין מעלה הש"ץ הלי ביחסות צדיק טוב לזרב מוגבר וחוקים, רוזחה לומר גס"ן רק שאלינו קיחס, אבל מצל מקרים אין אכביו ורשע נאחרוניים). אין מונין פולניין אלא בכחנים ולא בשליח' צבור, וארכאה, "לב נשר ונרכח אללים לא תבוחו". ו"ש" (ד) מתחמיין בוה לכתולחה היכא דיאפה (טו) ראיי ונקון פיציא בו²³, עזען לקפן בסעיף קטן מא לענין סומא מה שטחנה שם: (ו) מעברות. הועבר על השבואה אין ביחס ריקם, ואך-על-ידי שערין לא העדו עליי מפל מקום יש לחש לזרב לחושיב פיתחין על בcker²⁴, ואפלו אם לא עבר ריך על שבעת בטווי דילתבא, מפל קוקס אין ראיי למונתו לש"ז, עין שם (אי'). ומכוב שם עוד בשם משפט-ציך, דמי שהוא פסל מחתה עבירה פסל לו להיות ש"ז אפלו באקראי, וככתב הפני מגדירים דמיינו ורוא בשליא עשה משובה: (טו) ושליא עצא וככבר. דוקא? למונתו לכתחלה, אבל להעיבו וולסלקו אחר שהחxon ש"ז אין

שער הצעיר

(ג) דיא לאו כי ארכ' בין ישפה ליווצר אסורה קומוקה בכתיבת יוסף: (ד) הדושי רעד'א בשם כלובש, וען בכאור תלבה: (ה) אנק' עוזר לךון בסיקון טו: (ו) לבוש: (ז) אלה ובה: (ט) דרכ' משה: (ט) קגן-אברם בסיקון נד ופרימקדרם: (ט) קגן-אברם: (ט) קגן-הדרם: (ט) אחרוגים: (ט) קגן-אברם, וזהו סוכר בתקופת חותמי-אייר בענין סוכה, אף בחולת-אייר לא נUNDER שם ורק לענין ימים נוראים: (ט) פשות, כי פסול זה איןנו מצד הדרין, כמו שכתב החותמי-אייר שם בגם הלוויים לדרכן בשירים בעלי מילון, ען שם:

France) : 01.80.91.62.91

Tél (Israël) : +972.77.466.03.32

contact@torah-box.com

הלו^ת ברכות סימן נג

יב. עליו שם רע קודם (ט) התחשבה (חוות איז^{*)} במסכת ברוכות: נ' אין ממן אין אלא מי שנטמל לא וקנו, מפני כבוד
הה טו ופלז כיד יצא עליו שם רע אפללו (ט) בילדותו, ושיהיה ענו ומרצה (ז) לעם, ויש לו געימה וקולו ערבית
(יח) וריגל לקרות תורה נבאים וכותבים: ה' אם אין מוציאין מי שיהיה בו כל המהות האלו, יברחו
הטוב שבכבוד בחכמה ובמעשיהם טובים: הנה ואם היה כאן עם הארץ גן וקולו נעים וухם חפצים בו, וכן
י' ג' שנה הפטון מה שאומר ואין קולו נעים, הקטן (יט) הוא קודם (מדכי ספיק דחולין). מי שעבר עברה בשוגג גזון
שחרוג הנפש בשוגג וחזר בתשובה, (כ) מפqr להיות שליח צבור, אבל אם (כא) עשה במויד לא, (כב) *דמקל מוקם
יעצא עליו שם רע קודם (ט) התחשבה (חוות איז^{*)} במסכת ברוכות: נ' אין ממן אין אלא מי שנטמל לא וקנו, מפני כבוד

באר היטב

כובלים לעצב; ואם גמוחים הם בפניהם הרי כי כל מוחים כל הקהלה. אולם לא בקבוק שישי בוירוס ויש מקונה של לא לשנות גורם או אין מועל מחהה החרופרים, מ"א בשם מ"ז ע"ש ובכוננה"ג. ובתשובה חותמ"ש פ"י ע"ה כ' בזון ששהם רוח לעוברת נוכחים של העצביין, אבל במקנה שטומן לחייב לעוברת נוכחים ולא המיר מרכזונו והו במשוכה מעיליא וכבר קבלו צליהם לש"ץ אין עין בחותה"יאיר ס"ק ע"ז ובעזר"אטרים ס"י לא ובעדות ביהושך ס"י כ"ג. וכך. ולפ"ע אם עבר באנו ושב במשוכה מתר אפל לו לכתולחן ובכ' המ"א. ש"ז ע"מ ששהם פעמים רבתה טרפה מתחדשו משלקן אותו מש"ז, מ"ז חיב' ס"ע. טוב בזבז נזקי רוח נזקי אחר ש"ז בין צדיק, כי איןו רומה פפלת צדיק בין צדיק וכ"ז, ב"ח רשל", ס"ק כ חולק וכו' דיש לזכור לאוות שאננו מיחס, לזכור את קהוקים לשלכינה, ורתקנה לבא בעי ותהייה פפלתו נשמעת יותר מצדיק בין צדיק ע"ש. מי שפלו ורעו עזותינו מתר להיות ש"ז, ש"ז קבק"ה להשתפesh בכלים שכורים רקחוב לב ולקיים בעלותם ועוד פרקיrho נא לאטתק (וגם) אלהיו ובהכאי פקה ראיות דמקטר להיות ש"ז בעיל-מוס ע"ש: (ס) הכתובת. ע"מ"ש בס"ק שלפני זה. א'

משנה ברורה

לנו, פון שלא נושא עליון עיטה מאומה. מיהג, בשייצא עליון עטה שם נז והוא קלא דלא פסיק, אפלו ייחד מוחה עליון להעבירות כהagg' בשם ראב'ח'. וען לפקון בסעיף כה באור הילכה מה שפטנו בנה. ואפלו אם נתקבר בערדים שחתא, אם עשה תשובה אין מעכידין אותו לקליל עלאפא⁽²⁵⁾: (טז) בילדותו. אפלו נתקבר לנו עט� שעה או פשוכה על זה הענין. אפלו כי אין למונתו לסתה שליח-ציבור. שליח-ציבור שביבר הטעירוה זעמד רק ימם ונשנים בהסכמה נקהל, ורקם עכשו למונתו, (טז) הרי תחלה קבלה ואפלו מעט יכולים לחייב. אם המוחה הם הטעיגים, הרי קבלו מוחים כל נקהל, אם לא במקום שיש בוררים ויש פקנה שלא לשנות גורם, או אין מועל מחייב הפטנסים: (יז) לעט. כתוב בתשובה מהר' מינץ: (יז) יוצר סחן אם יש ריב ותקטה בין שני פעולות-חטאים, שייא בשב ולא פשעה, כן ברורו כן בפסקה הנה בוגלו הן בסתר. וכל-שם אם יש עסך ריב עם אדם אחר שאינו הוא מחייב או קרוב שלו. ואם יש לו שום קיטט ובאייה עם אחד כת כל אשר ננאה להם בכוון; ואם יש חרטון ומניעה מצד שפנדוד, ימים המעליכים בתוך התפקיד סדריים בפיו⁽²⁶⁾; גם אם איןנו רגיל לקורות בפרק-מדרים: בטימן תקפא סעיף א איתא דבראשית-שנה וויס- פלו אינו נשוי; מכל מקום נראה לי דעתו (וט) קודם לבחור⁽³⁰⁾, ואפלו קבוע. כל שהוא ייב שנה והביא שתי שורות: (כ) מfur להיות. מ מהגנינים, אבל מי שבא לדור שגנת מעשה ומתחרת, הרי זה כדי נחשחה במייד. לאו דראא טרג, דהוא כדי שאר עבירות, וככלעליכם כלבו בפרשן [אייר]: (כב) דמל' מקום יצא וכדר. עין מגן- ת שליח ציבור קבע, דראא לענין פגunit ציבור מחרני שלא יצאorthoth ה השגה מfur למונתו אפלו לכתלה⁽³¹⁾, כל שבARTHOR, וכנה נוראים על-כל-פניהם יש להחמיר לדון כדי פגunit, דכתמת אפלו היללה ובבאור הקער"א; וכל זה הינו שלא למונתו לכתלה. אבל אין שם רבות טרפה מתחה ידו (ככ) מסלקין אותו מש"ז, דשוב הינינן

שער הצלון

(ט) אלה רקה: (ט) מוג'א באלה רקה: (ט) ורקה לי זוקא אם הקשוי הוא מבן נחטלא זוקן, דה הוא דינא דרבנן. ולדעת הרבה פוקסם ראשונים אפלו באקראי איננו יכול לזרע: (כ) פריטיגרים לבוש פסיעת ז: (כ) מוכחה מפחה אחרים ובן אמר באור זרע: (ככ) מוג'א באלה:

יינה טפש וסקל אַלְיאָהוּ יוכֵן לִזְבֹּר בְּעֵסֶק קָהָל בְּפִי שָׁאָרִיךְ, ר'ש' (1) בְּנִירְדוֹתָן. בְּתִשׁוּבָה הַרְאָס' ס' פָּח דְּבָשָׁׂי דְּעַלְמָא שָׁאָרִיךְ שְׁיָהָה פְּרוּקָה נָגָה, אַלְיאָהוּ כֵּל שְׁעַטְשָׁעַ שֶׁל קָשְׁשִׁים טֻבִּים אַעֲפָה שְׁבָנוּלְוָהוּ נָא עַלְיוֹ שֶׁם ע' וְאַפְּלָוּ עַכְרָבָה וּכְבָסָם פְּיוֹן שְׁבָב בְּתִשׁוּבָה רָאִי לְהַלְלוֹת ש' ז' גְּבוּעַ, וְכִכ' הַרְשָׂיְחָ צְבָבָן קוֹ וְהָרָא שְׁוֹן ס' קְנִין'. וּמְהֻרְשָׂלִ בְּתִשׁוּבָה ס' כ' הַסְּפִים ג' ב' דְּזָנָא בְּמִגְעִינָה וּבְמַעֲמָדָה אַכְלָב בְּשָׁאָרִים אַפְּלָוּ בְּקָבָעַ כֵּל שָׁאָרִין לְרָשָׁע וְזָהָוָה מְנַזֵּה לְעַזְבָּו עַרְבָּו וְגַזְלָל לְקָרוֹת נְמַנֵּן לְש' ז', וּבָנְעַלְהָ לְהַלְלוֹה הַמְּחַבֵּר דְּ-אַחֲרֵן דְּלָשָׁׂי דְּעַלְמָא לְאַבְעַזְבָּן פְּרוּקָה, וּבָל שְׁרָאָנִי שְׁבָב בְּתִשׁוּבָה רָאִי קְרִיןָה בְּה' וּכ' פ' רָבָּ קָאָתְרָוִנִים, ו' קָרָּה שְׁלֹחוֹ חָלֵק י'ד סְמִן כֵּה, וְכֵךְ הַפְּלָה הַקְּעִית. וּפְסִים גְּנוּלָם גּוֹזְרָן מְצֻבָּר הַעֲנִית אַעֲפָה שָׁאָרִים עַכְשָׁוּ פְּנִינָה אַבְרָרִים לְאָיִתְפְּלָל ש' ז' כָּהָה וּק' בָּרָה וּבָרִיה' כ' ע' ע. עֹוד הַעֲלָה הַעֲלָתָה דְּגָם הַמְּחַבֵּר לְאָיִתְפְּלָל בְּמַה שְׁפָקָן שְׁלָא עַלְיוֹ שֶׁם וְעַבְדִּילְרוֹתָה הַנְּגָוּ שְׁלָא לְפִנְטוּחָה לְבְחַלָּה, הַחַמֵּר בְּמַה לְעַבְרִיו וְלְפָקָדָן אָסָר שְׁהָקָעָן ש' אַזְיָן לְנַבְּהָמָר וּבְכ' הַמ' א' וּבְתִשׁוּבָה אַכְלָל הַעֲבָרִיו וְלְפָקָדָן אָסָר שְׁהָקָעָן כ' ס' מְב' וְעַזְנָן שְׁעִירָה כָּהָה וְזָהָוָה קְלָא דְּלָא פְּסִיק, אַפְּלָוּ חַדִּיד יְכֵל לְקָחוֹת לְעַבְרִיו; וְכֵל שְׁכָבָר הַעֲבָרִיו וְעַמְדָה כָּךְ יְמִים וְשָׁנִים בְּסָכְמָתָה קָהָל וּרְוִצִּים לְמוֹתוֹן, תְּרִי עַכְשָׁוּ כְּמַחְלָתָה קָהָל

באוור הלכה

פְּסָקוִי דָּמֶרֶה וְלֹא וְשַׁה אֲצֻרִי, נוֹתֵן קְדוּמָה וְגַם דָּפֶר שֶׁל פְּסָקוִי דָּמֶרֶה
וְיִבְרָךְ אֲשֶׁר צָרָג נִזְמִית קְשִׁלָּה וְלֹא יִבְרָךְ עַלְיָה, וְכָמוֹ שְׁנָקָאָר בְּסִים חָצִיף חָמֵץ
וּקְשִׁנָּה בָּרוּהָה שָׁם, וְגַם סְקָפָלִין יִזְרָךְ עַלְיָה. דָּבִין שָׁנָקָאָר לְלִילָּה
בְּבִתְהִרְחָה-הַכְּפָדָה בְּתַפְלִין אֲחַתָּה לְהַכְּבִּיה רָאשָׂוֹת, וְכָמוֹ שְׁנָקָאָר לְעַלְיָה כְּסִיפָּין
כָּה בְּמִשְׁנָה בָּרוּהָה טַעַנְתָּן מָזָן: * דָּמֶל מִקּוֹם יִצְאָא עַלְיָה שֵׁם רַע. עַזָּן
בְּמִשְׁנָה בָּרוּהָה בְּמַה שְׁנָקָבָנוּ בְּשָׁם שְׁקָגָן-אַבְּרָכָם וְאַלְהָה גְּנָה וְסְמָפְתִּי
בְּדָרְכָּיו, אֲף דָּישׁ עַזָּן רְקָבָה פּוֹקִים דַּסְטוּרִין דָּרְכָּן שְׁלָא נִצְאָא עַלְיָה שֵׁם רַע
הָאָנָּא פְּלָלוּ בְּכָל הַשְׁבָּה, כְּדָמְשָׁעָה בְּנֵסֶת הַבְּזָלוּה וּבוּרָה מִתְּבָאָר הַקְּרָאָה*,
מִמְּלָלָקָם סְמָחָתִי כְּמוֹמָה, מִשְׁוּם דָּרְיָן זֶה דָּרְכָּנוּ אֶסְכָּרְבָּר דְּבָפָעָם אֲחָת
שְׁעוּבָר אֶתְמָרָה בְּמִירָא אֶרְאָ שְׁבָבְמִקְרֵי שְׁנָאָא עַלְיָה שֵׁם רַע גְּמִיסָן אִינְנוּ
מִכְבָּרָה, דָּבָר הַקָּשָׁה עַלְיָה פְּגָנָן-אַבְּרָכָם. בְּכָן מִשְׁמָעָ שְׁטוּבָר הַקְּרָאָה אֶבְּאוֹרָו
עַזָּשׁ, וּכְן מִשְׁמָעָ מִשְׁשָׁבָתָה אֶזְרָעָל גְּוָאָה לְהַמְּזִין בָּה, וְדָבָרִי קְרָאָה אֶהָא
דָּעַת עַצְמָוֹן [ולְפָלָא] שְׁחָרְפִּיטָוּ בְּפָנֵיס בְּשָׁם תְּשׁוּכָה אֶזְרָעָל זְרוּעָה שָׁם
בְּהַפְּנֵי לְמַנְזָן מוֹזִי עַזָּשׁ] אוֹ אַוְלָזְמָא בְּאַיזָּה פּוֹקָק*: אַזְן מִמְּזִין אֶלְאָזְמִי
וּכְרָא, אֶקְלָב אַקְרָאֵרִי וּכְרָא. עַזָּן בְּהַלְכָתָה דְּרוּלוֹת בְּהַלְכָתָה אֲצֻרִי צָבָוָה, וּמִזָּה
וּכְעַד דָּבָרִי רְוָמְבָּסְטָן פְּרָקָח מִלְּכָוֹתָה פְּכָלָה שְׁמָחָה קָרְבָּק בֵּין פְּרִישָׁתָה שֶׁמֶעָ לְרִידָה
מִהָּעֵיר עַם בְּעַלְבִּיטִי, שְׁיָהָא בְּשָׁבָב וְאֶל מִעֵשָׁה, וְאַפְּלוּ אֶם אָתוּ קָאָדָה
מִהְאָקָלָה, אֲזָרִיק לְמַעְמִיד אֶת הַדָּבָר לְפִנֵּי הַרְבָּה אָוֹ מִקְהָל לְפִשְׁרָה וּלְעַזְבָּה
אֲזָה הוּא נִקְיָה וְמַה יָשׁ לוּלְעַשְׁתָּה?: (יח) וְגַאלְלִיל לְקָרְזָות. כְּדִי שְׁיָהָה הַפְּסָקָה
הָוָא בְּכָלְל "מִסְרֵר אַזְנוֹן מִשְׁמָעָ תּוֹרָה גָם הַפְּלָתוֹן חֹזְבָה" [א"ר]. כְּדִי
הַכְּפָרּוֹתִים בְּעַזְנֵן שְׁיָהָא גַּשְׁוִי(28) (וְכָן שְׁלַשִּׁים⁽²⁹⁾) וּמִשְׁמָעָ בְּשָׁאוֹר הַשְׁעָרָה
אֲםָס נִתְמָלָא וּקְנוּ: הַ (יט) הוּא קוֹדָם. אַפְּלוּ לְהִיּוֹת שְׁלִיחֵצְבָּר (כָּא
דָלָא מִקְרָא אַזְנוֹן פְּרָקָנוּ נִזְהָה אֶלְאָ דָנְקָא שְׁתִיָּה מַוְעַד לְעַשְׁוֹת דְּבָרִים שָׁא
קְמָמוֹר לְכָל דְּבָרִיו וּמִכָּר לְמַנוֹתָו (כל) לְכַחַלה לְשִׁלְיָה-צְבָרָה: (כָא)
בְּסְעִיר ד, דְּבָעִין שְׁלָא יִצְאָא עַלְיָה שֵׁם רַע אַפְּלוּ מִלְדוֹתָה, וּכְן חַטָּב
אַבְּרָכָם שְׁהַכְּבִּיה בְּשָׁם קְרָבָה פּוֹקִים דְּאַפְּלוּ בְּמִזְרָח, כָּל שְׁשָׁבָרִי לְהַרְבָּרָה
עַלְיָה שֵׁם רַע אַפְּלוּ מִלְדוֹתָה, אַבְּלָל לְהִיּוֹת שְׁלִיחֵצְבָּר קְרָבָעָ לְשָׁארִי
הַכְּבִּיה הַפְּרִימְגָדִים בְּשָׁם אַלְיָה וּבָה לְהַלְכָה. וּכְתָבָבָאָלְיָה וּבָה,
בְּשָׁאָר יִמּוֹת הַשְׁגָּה אַזְנוֹן לְכָלְל עַלְיָה שֵׁם בְּתַשְׁוּבָה. שְׁלִיחֵצְבָּר קְרָבָעָ לְשָׁארִי
מַסְלָקָנוּ אַזְנוֹן לְכָלְל עַלְיָה שֵׁם בְּתַשְׁוּבָה.

הַלְבָות בְּרִכּוֹת סִימָן נֶגֶן

ביאורים ומוספים

ואם היה נשוי והתאלמן, כתבו המטה אפרים (שם ס"כ ז') וההשURI תשובה (שם ס"ק ז') והבהיר היטוב (ס"ק לה) שיכול להמשיך להיות ש"ץ. והוסיף המטה אפרים שגם אם מינרו בהיותו אלמן וכבר החזק בוה כמה שנים, אין לסלוק.

(29) ובטעם הדבר כתוב לקמן (שם ס"ק יב) שבגיל שלשים בן לוי היה ראוי לעובוד, ותפילה היא בגין עבודה, עוד, שאו ליבו נשבר ונדרכה.

ואם לא נמצא בבית הקנאה אדם בגיל זה שיכל להיות ש"ץ, כתוב המטה אפרים (שם ס"כ ז') שראוי שעל כל פנים יהיה בן עשרים וחמש שנים, וכן משמע בשעה"צ שם (ס"ק כב, וראה שם ס"ק כא), ואם מודמנים שנים לחירות שליח ציבור, אחד שחואן בן תורה וירא חטא ואין לו אלו הפרטמים, והאחר הוא איש פשוט והוא נשוא יותר מבן שלשים, כתוב במשנ"ב לקמן (שם ס"ק יג) שפסות שהבן תורה קורם.

ואם יש שני אנשים שיכולים להיות שליחי ציבור, אחד מהם נשוי וגילו פחות משלשים, והשני בן שלשים אך אינו נשוי, כתוב בשווית שבט halil (ח"ה סי' ט)oso את ב) שהנשי קודם אף שאינו בן שלשים, משום שמעלת הנשי מבואר טעמה בהלכה, מה שאינו בן גיל שלשים שכל הטעם בוה הוא משום שמעינו שהליום התחלeo לעבור בניגל זה.

(30) ולענין למנות שליח ציבור שלא בקביעות, כתוב בשווית שבט הלוי (ח"ה סי' יט) שאין עדיפות לנשי, כיון שהנשי קודם רק לענין שליח צבור קבוע [יש לנו בדרכו מלשון השעה"צ ס"ק יט]. עוד כתוב שם, שבמקרים שנתרבו הבחרים וחסרים בעלי תפילה אין להකפיד למנותו אפילו בקביעות.

[משנ"ב ס"ק כב]

מִפְרָא לְמַנוֹתָו אֲפָלוּ לְכַתְּחֵלָה⁽³¹⁾.

(31) ולhalb (ס"ק עט) סתום דעת הרמ"א כאן שאם עבר עבירה במצויד אין למנותו אפילו אם עשה תשובה, רצין לעיין במה שכתב כאן. ולענין בעלי תשובה שבדרכו, דעת הגרא"ש ואונור (עהר ח"ב עט) קכר) שככל הדין בפסקים הוא באנשים שמורי תורה ומצוות, אלא שיצא עליהם שם רע בידותם, אבל אלו שהיו רוחקים ממשירת תורה ומצוות ושבו בתשובה אל ה' ונעשה שמורי תורה ומצוות ניכרת בשורות מעשיהם, נחשים לבני אדם חדשים וכפניהם חדשות שבאו לבאן, ויכולים לשמש כש"ץ.

[משנ"ב ס"ק טו]
אם עשה תשובה אין מعتبرין אותו לכל עולם⁽³²⁾.

(25) וכך אם ישבע שלא חטא עוד, כתוב להלן (ס"ק עט) שלא מועל בלא שיזור בתשובה, כיון שבלאו הכל מושבע ועומד מדור שני שלא חטא, אלא צריך שישוב בתשובה שלימה בלי ערמה ומרמה.

[משנ"ב ס"ק יז]
ראם יש לו שם קצת ואיבת עם אחד מנקה וכור, ומזה יש לו לעשות⁽³³⁾.

(26) ולענין שליח ציבור שיש מי שהוא שונה, כתוב להלן (ס"ק נז) שהחביב והש"ץ לומר לו בפירוש שיטור את הקנאה מלבו וויזיאנו בתפילהתו.

[משנ"ב ס"ק יח]
כדי שיהיו הפטוקים המערבים בתוכה התפללה סדריים בפיו⁽³⁴⁾.

(27) ואם רגיל להתפלל בנוסח אחר מהცיבור, כתוב בשווית מתנית יצחק (ח"ז סי' לא אות ג) וכן הורתו הגרש"ז אויערבך (הליוכות שלמה תפלה פ"ה סי' ט) ודבר הילכה אותן לא(א) שבתפילה לחש יכול להתפלל כפי הנוסח שרגיל בו, אך בחורת הש"ץ יתפלל בנוסח הציבור, והוסיף, שבעת תפילה בלחש מזור יין ליבן לכל השינויים שיש בינויהם. וכן דעת הגרא"ש אלישיב (שבות יצחק דיני נר שבת עמי רמה) והגרא"ש ואונור (קובץ מיבות לוי ח"ז עמי ב) שבתפילה לחש יכול להתפלל כפי הנוסח שרגיל בו, אך בחורת הש"ץ יתפלל לנוטח הציבור. והוסיף הגרא"ש ואונור (שם), שככל זה בתנאי שמכיר וודע שלא יטעה בתפילהו, וכן הובאה עדות מהחפץ חיים (דרך שיחה ח"א עמי תקלט). מאידך, בשווית אגדות משה (או"ח ח"ב סי' בט וח"ז סי' לא) כתוב שאף בתפילה לחש עליז להתפלל בנוסח הציבור, משום שהטעם לתפילה לחש של הש"ץ הוא כדי להסדר את תפילתו, וראה מה שכתבנו בוה ללקמן סי' ס"ח ס"ק ד וסי' ק ס"ק א.

[משנ"ב שם]

הברואש-השנה ויום-הכפורים בעין ש"הא נושא⁽³⁵⁾ וכן שלשים⁽³⁶⁾, וכן, מפל מקום נראה לי דנסוי קומם לבחורו⁽³⁷⁾.

(28) ובטעם הדבר, כתוב לקמן (שם ס"ק יג) כיון שהוא דומה לכונה גדול שהיה מכינים לו אשה אחרת, ושתהיה לו אשה לשומרו מן החטא.

המשך מעמוד קודם

בזמןינו נהשבים קצת תחינות נשבו בין הנכרים, ולכן כיוון שבזמןינו הרבה פורצי גדר ומחללים את השבת, יש אנשים שחושבים שאין זו עבירה כל כך גROLAH ואין מקפידים לעשותו בענינה, ואף כשבועיים בן בפרהסיא נחשב כמו שעושים בעינעה, וכן כתוב הגרי הענקן (כתבי הגרי הענקן ח"ב סי' ח).

עוד בפרט דין תחינות נשבו בזמןינו, וראה ללקמן סי' נה ס"ק מו וסי' תקב ס"ק ב שנכתבו כל פרט נדון זה בארכות.

כתב להלן (ס"ק ע) שאף שאם מסליקים אותו, יש לחוש לפחות ולהושיב בית דין על זה.

ומחללי שבת האם מותר למטרות לש"ץ, כתבו בשווית דברי מלכיאל (ח"ז סי' יא אות ב) ובשו"ת ורפון יהודה (גרינוואלה, ח"א סי' ז) שאין למנותם לש"ץ. ובשו"ת מלמד להוציאל (או"ח סי' בט) כתוב שהמקילים בזה אף במקרים שבפרהסיא יוחנן שסמכו על מה שכתב בשווית בנין צין (החדשות, ח"ב סי' בג) שמחלי שבת

